

Versie november 2023

Deze Algemene Verkoopvoorwaarden zijn gedeponeerd bij de rechtbank Zeeland – West-Brabant onder depotnummer 32/2023.

Artikel 1: Definities en toepasselijkheid

- Deze "Algemene Verkoopvoorwaarden" (AVV) zijn van toepassing op elke offerteaanvraag die Opdrachtnemer ontvangt c.q. accepteert, op elke offerte die Opdrachtnemer aanbiedt en op elke Overeenkomst die Opdrachtnemer met Opdrachtgever sluit.
- In deze AVV wordt verstaan onder:
 - Opdrachtgever: de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie Opdrachtnemer een Overeenkomst als in artikel 1 lid 2 sub c gedefinieerd, sluit of heeft gesloten of aan wie Opdrachtnemer daartoe een aanbieding doet of heeft gedaan;
 - Opdrachtnemer: Vrieshold Werkendam B.V. en/of één of meer van haar dochtermaatschappijen:
 - De Vries Werkendam B.V.
 - De Vries VSP B.V. (Tensa)
 - Overeenkomst: een tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever gesloten overeenkomst tot aanneming van werk en/of leveranties.
- De begrippen in het voorgaande lid worden in deze AVV steeds met een hoofdletter aangeduid.
- De algemene voorwaarden van Opdrachtgever, onder welke benaming dan ook, zijn niet van toepassing op de Overeenkomst en worden hierbij door Opdrachtgever uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- Bij tegenstrijdigheden tussen deze AVV en de bepalingen uit de Overeenkomst prevaleren de bepalingen uit de Overeenkomst.
- Bij tegenstrijdigheden tussen deze AVV en overige van toepassing verklaarde voorwaarden prevaleren onderhavige AVV.
- Als een bepaling uit de Overeenkomst en/of uit deze AVV ongeldig blijkt te zijn, heeft dit geen consequenties voor de geldigheid van overige bepalingen van de Overeenkomst en deze AVV.
- Afwijkingen van deze AVV of aanvullingen hierop zijn slechts geldig voor zover deze uitdrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 2: Offerte

- De offerte wordt schriftelijk of elektronisch uitgebracht, behoudens spoedeisende omstandigheden.
- De offerte wordt gedagtekend en geldt ingaande die dag gedurende dertig dagen, tenzij anders is overeengekomen of anders is vermeld in de offerte.
- Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door Opdrachtnemer of in zijn opdracht vervaardigd zijn, blijven eigendom van Opdrachtnemer. Zij mogen niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte te verkrijgen. Zij mogen evenmin worden gekopieerd of anderszins vermenigvuldigd. Indien geen opdracht wordt verleend dienen deze bescheiden, binnen 14 dagen na een daartoe door Opdrachtnemer gedaan verzoek, op kosten van Opdrachtgever aan hem te worden teruggezonden.
- Alle offertes van Opdrachtnemer zijn gebaseerd op kostprijsfactoren zoals die gelden op de datum van het uitbrengen van de offerte. Daarbij kan worden gedacht aan: lonen, sociale lasten, prijzen van grond- en hulpstoffen, belastingen, heffingen etc. Als na het uitbrengen van de offerte, maar voor het sluiten van de Overeenkomst één of meer van deze kostprijsfactoren is gestegen, is Opdrachtnemer bevoegd om de in de offerte vermelde prijs dienovereenkomstig te wijzigen conform artikel 3 lid 6.

Artikel 3: Overeenkomst

- De Overeenkomst komt uitsluitend tot stand door een schriftelijke bevestiging door Opdrachtnemer van de opdracht van Opdrachtgever.
- Indien Opdrachtgever een opdracht geeft aan Opdrachtnemer die inhoudelijk afwijkt van de door Opdrachtnemer opgestelde offerte of opdrachtbevestiging, dient Opdrachtgever de afwijking schriftelijk en op een duidelijke wijze kenbaar te maken aan Opdrachtnemer. Opdrachtnemer dient de gewijzigde opdracht vervolgens schriftelijk te bevestigen door middel van een nieuwe opdrachtbevestiging.

- Alle niet met name in de Overeenkomst genoemde werkzaamheden maken geen onderdeel uit van de Overeenkomst.
- Indien een opdracht wordt gegeven door twee of meer Opdrachtgevers zijn zij hoofdelijk verbonden en heeft Opdrachtnemer tegenover ieder van hen recht op nakoming voor het geheel.
- Tegenstrijdigheden in of tussen contractstukken worden, met inachtneming van de billijkheid, uitgelegd ten nadele van degene door of namens wie deze zijn opgesteld. Dit laat onverlet de verplichting van partijen om elkaar te waarschuwen in geval van klaarblijkelijke tegenstrijdigheden.
- Wanneer na sluiting van de Overeenkomst één of meer van de in artikel 2 lid 4 genoemde kostprijsfactoren is gestegen, is Opdrachtnemer bevoegd om de overeengekomen prijs naar aanleiding daarvan te wijzigen.

Artikel 4: Verplichtingen van Opdrachtgever

- Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, zorgt Opdrachtgever ervoor dat Opdrachtnemer tijdig kan beschikken:
 - over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en goedkeuringen (zoals publiekrechtelijke vergunningen c.q. ontheffingen en privaatrechtelijke toestemmingen), zo nodig in overleg met Opdrachtnemer;
 - over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
 - over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
 - over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water;
 - over informatie betreffende de aanwezigheid en ligging van kabels en leidingen;
 - over niet gesprongen explosieven en archeologische vindplaatsen;
 - over overige informatie die relevant is voor het bepalen van de kostprijs.
- Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, dient Opdrachtgever een grondonderzoek van afdoende omvang voor het project te verrichten.
- Indien het inschakelen van een kwaliteitsborger is vereist, zorgt Opdrachtgever daarvoor tenzij anders is overeengekomen. De kosten die dit met zich meebrengt zijn voor rekening van Opdrachtgever.
- De benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van Opdrachtgever.
- Opdrachtgever staat in voor de juistheid en volledigheid van de door hem verstrekte gegevens. Indien deze gegevens vervaardigd zijn door een derde in opdracht van Opdrachtgever, wordt de deskundigheid van deze derde toegerekend aan Opdrachtgever.
- Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat het werk goed bereikbaar is en dat Opdrachtnemer voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van het werk vrij kan beschikken over het werkterrein. Opdrachtnemer mag dan ook tijdens het werk niet gehinderd worden door Opdrachtgever en/of zijn medewerkers en/of andere onderaannemers. De kosten van eventueel noodzakelijke voorzieningen om het terrein begaanbaar en geschikt te maken voor de uitvoering van de werkzaamheden door Opdrachtnemer zijn voor rekening van Opdrachtgever, tenzij anders overeengekomen.
- Opdrachtgever is er verantwoordelijk voor dat het door hem ter beschikking gestelde hulpmateriaal en hulpmaterieel voldoet aan de eisen die hier door wet- en regelgeving aan gesteld zijn.
- Het is Opdrachtgever niet toegestaan om vóór de dag waarop het werk als opgeleverd geldt van het werk zelf dan wel door derden werkzaamheden uit te (laten) voeren, behoudens toestemming van Opdrachtnemer.

Artikel 5: Verplichtingen van Opdrachtnemer

- Opdrachtnemer is verplicht het werk goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de Overeenkomst uit te voeren. Opdrachtnemer dient het werk zodanig uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel

mogelijk wordt beperkt. Opdrachtnemer is voorts verplicht de door of namens Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.

- De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk binnen de overeengekomen termijn verzekerd is.
- Opdrachtnemer is verplicht Opdrachtgever te wijzen op klaarblijkelijke onvolkomenheden in door of namens Opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op klaarblijkelijke gebreken in het door Opdrachtgever ter beschikking gestelde hulpmateriaal en hulpmaterieel, voor zover Opdrachtnemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.
- Indien de prijsvormingmethode regie is overeengekomen, maakt Opdrachtnemer wekrapporten op en dient hij deze in bij Opdrachtgever. In de wekrapporten worden onder meer aantekeningen opgenomen betreffende de bestede uren en het verwerkte materiaal. Indien Opdrachtgever tegen de inhoud van een wekrapport bezwaar heeft, stelt hij Opdrachtnemer daarvan onder opgave van redenen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een week na ontvangst van het wekrapport schriftelijk op de hoogte.

Artikel 6: Kostenverhogende omstandigheden

- Kostenverhogende omstandigheden zijn omstandigheden:
 - die van dien aard zijn dat bij het tot stand komen van de Overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen;
 - die Opdrachtnemer niet kunnen worden toegerekend;
 - die de kosten van het werk verhogen.
- Kostenverhogende omstandigheden geven Opdrachtnemer recht op vergoeding van de daaruit voortvloeiende gevolgen.
- Indien Opdrachtnemer van oordeel is dat kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden, dient hij Opdrachtgever hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk of elektronisch op de hoogte te stellen. Vervolgens zullen partijen op korte termijn overleg plegen omtrent de vraag of kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden en zo ja, in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.
- Opdrachtgever is gerechtigd om in plaats van toe te stemmen in een vergoeding het werk te beperken, te vereenvoudigen of te beëindigen. Het bedrag dat Opdrachtgever in dit geval verschuldigd is, zal naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.

Artikel 7: Levertijd / opleveringstermijn

- De levertijd / opleveringstermijn gaat in op de laatste van de volgende tijdstippen:
 - totstandkoming Overeenkomst;
 - ontvangst gegevens en goedkeuringen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst;
 - vervulling van de voor de uitvoering van de Overeenkomst noodzakelijke formaliteiten;
 - Opdrachtnemer beschikt over het terrein of het water waarop de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd;
 - Opdrachtnemer beschikt over de benodigde tekeningen en andere gegevens;
 - ontvangst door Opdrachtnemer van hetgeen volgens de Overeenkomst als vooruitbetaling dient te worden voldaan.
- Opdrachtnemer heeft recht op verlenging van de levertijd of opleveringstermijn als vertraging is ontstaan doordat niet is voldaan aan één of meer van de voorwaarden die zijn neergelegd in lid 1.
- Indien de termijn, waarbinnen het werk en/of de leveranties dienen plaats te vinden, is uitgedrukt in werkbare werkdagen, wordt onder werkdag verstaan een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens

- collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag. Werkdagen, respectievelijk halve werkdagen, worden als onwerkbaar beschouwd, wanneer daarop door niet voor rekening van Oprachtnemer komende omstandigheden gedurende tenminste vijf uren, respectievelijk tenminste twee uren, door het grootste deel van de arbeiders of machines niet kan worden gewerkt.
- Als sprake is van één of meer onwerkbare dagen en dit niet voor rekening van Oprachtnemer komt, heeft Oprachtnemer recht op verlenging van de levertijd of opleveringstermijn.
 - Oprachtnemer heeft recht op verlenging van de levertijd of opleveringstermijn indien door overmacht, door voor rekening van Oprachtgever komende omstandigheden, dan wel als gevolg van meer- en minderwerk, niet van Oprachtnemer kan worden gevergd dat de goederen, respectievelijk het werk, binnen de overeengekomen termijn wordt geleverd, respectievelijk opgeleverd.
 - Oprachtgever kan geen beroep doen op schadevergoeding of op een op vertraging gestelde contractuele boete als Oprachtnemer de levertijd of opleveringstermijn overschrijft als gevolg van overmacht in de zin van artikel 13.
 - Indien de aanvang of voortgang van het werk wordt vertraagd door factoren, waarvoor Oprachtgever verantwoordelijk is, dienen de daaruit voor Oprachtnemer voortvloeiende schade en kosten door Oprachtgever te worden vergoed.
 - Bij overschrijding van de overeengekomen levertijd of opleveringstermijn is Oprachtnemer een gefixeerde schadevergoeding aan Oprachtgever verschuldigd van € 50 per werkdag tot de dag van levering/oplevering, behoudens voor zover Oprachtnemer recht heeft op verlenging van de levertijd/opleveringstermijn.
 - De gefixeerde schadevergoeding is zonder ingebrekestelling verschuldigd en kan worden verrekend met hetgeen Oprachtnemer nog toekomt.
 - De gefixeerde schadevergoeding bedraagt ten hoogste 1% van die aanneemsom.

Artikel 8: Wet- en regelgeving

- Oprachtgever moet ervoor zorgen dat hij zich houdt aan alle wet- en regelgeving die van toepassing is op de opdracht, de offerte en de Overeenkomst.
- Wijzigingen in de toepasselijke wet- en regelgeving, die zich voordoen na het uitbrengen van de offerte dan wel na sluiting van de Overeenkomst, komen voor rekening van Oprachtgever.

Artikel 9: Wijzigingen / Meer- en minderwerk

- Verrekening van meer en minderwerk vindt plaats:
 - ingeval van wijzigingen in de Overeenkomst dan wel in de voorwaarden van uitvoering;
 - ingeval van afwijkingen van de bedragen van de stelposten;
 - ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden.
- Indien Oprachtgever de omvang en/of hoedanigheid van de uit te voeren werkzaamheden, respectievelijk de te leveren zaken en diensten wijzigt, heeft Oprachtnemer 30 werkdagen om Oprachtgever schriftelijk te informeren, tenzij Oprachtgever die noodzaak uit zichzelf had moeten begrijpen. Hierna zullen Oprachtgever en Oprachtnemer een nieuwe prijs en/of levertijd overeenkomen.
- Wijzigingen in de Overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering dienen – behoudens spoedeisende omstandigheden – schriftelijk te worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke opdracht laat de aanspraken van Oprachtnemer en van Oprachtgever op verrekening van meer en minderwerk onverlet. Bij gebreke van een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op degene die de aanspraak maakt.
- Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, zijn de bepalingen die van toepassing zijn op de Overeenkomst eveneens van toepassing op het meerwerk/de wijzigingen.
- Het feit dat Oprachtnemer niet bereid is meerwerk of wijziging te verrichten kan er nooit toe leiden, dat de oorspronkelijke Overeenkomst wordt beëindigd.
- Stelposten zijn in de overeenkomst genoemde bedragen, die in de aanneemsom zijn begrepen en die bestemd zijn voor hetzij:

- het aanschaffen van bouwstoffen;
- het aanschaffen van het bouwstoffen en het verwerken daarvan;
- het verrichten van werkzaamheden, welke op de dag van de overeenkomst onvoldoende nauwkeurig zijn bepaald en welke door Oprachtgever nader moeten worden ingevuld.

Ten aanzien van iedere stelpost wordt in de Overeenkomst vermeld waarop deze betrekking heeft.

- Bij de ten laste van een stelpost te brengen uitgaven wordt gerekend met de door Oprachtnemer voor die stelpost gemaakte kosten. Als sprake is van een bruto stelpost worden deze kosten verhoogd met een leveranciersvergoeding/aannemersvergoeding van 10%. Als sprake is van een netto stelpost worden bij de afrekening de door Oprachtnemer voor die stelpost gemaakte kosten vermeerderd met 5% en verrekend met het bedrag van de stelpost.
- Indien een stelpost betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken daarvan, zijn de kosten van verwerking niet in de aanneemsom begrepen en worden deze afzonderlijk ten laste van de stelpost verrekend.
- Indien in de Overeenkomst verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om het werk tot stand te brengen, zal verrekening plaats vinden van de uit die afwijking voortvloeiende meer of minder kosten.
- Indien Oprachtgever opdracht geeft tot het uitvoeren van meerwerk, mag Oprachtnemer bij wijze van voorschot 25% van het overeengekomen bedrag in rekening brengen. Voor het resterende gedeelte vindt de facturatie naar rato van de voortgang van het meerwerk plaats. Tenzij anders is overeengekomen zal minderwerk door Oprachtnemer worden verrekend bij de eindafrekening.
- Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft Oprachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen. De afrekening van netto stelposten worden hierbij niet betrokken.

Artikel 10: Betaling

- Indien betaling in termijnen is overeengekomen, zendt Oprachtnemer telkens bij of na het verschijnen van een betalingstermijn de desbetreffende termijnfactuur aan Oprachtgever toe. De door Oprachtgever aan Oprachtnemer verschuldigde omzetbelasting wordt afzonderlijk vermeld.
- De hoogte van het termijnbedrag wordt bepaald naar rato van de leveringen en de werkzaamheden die zijn uitgevoerd binnen de desbetreffende termijn.
- Betaling van een ingediende factuur dient plaats te vinden uiterlijk 14 dagen na de factuurdatum, met dien verstande dat bij de oplevering alle ingediende termijnfacturen en de facturen met betrekking tot het overeengekomen meerwerk dienen te zijn voldaan, onverminderd de toepasselijkheid van artikel 16 en op voorwaarde dat Oprachtnemer deze facturen tijdig voor de oplevering heeft ingediend. Oprachtnemer is gerechtigd de factuur betreffende de bij oplevering verschuldigde termijn 14 dagen voor de geplande oplevering in te dienen.
- Betaling van het aan Oprachtnemer verschuldigde bedrag van de eindafrekening dient plaats te vinden uiterlijk 30 dagen na de dag waarop Oprachtnemer de eindafrekening heeft ingediend, een en ander onverminderd het bepaalde in artikel 16.
- Indien Oprachtgever de op hem rustende betalingstermijn overschrijft, is Oprachtnemer bevoegd om verdere leveranties c.q. werkzaamheden aangaande de Overeenkomst op te schorten. Oprachtnemer heeft in dat geval recht op schadevergoeding en verlenging van de levertijd of opleveringstermijn.

Artikel 11: Levering en oplevering

- Levering van de overeengekomen zaken vindt plaats op de tussen partijen overeengekomen wijze en locatie, dan wel bij gebreke daarvan Ex Works (Incoterms 2020). Op het moment dat Oprachtnemer de zaak ter beschikking stelt aan

Oprachtgever gaat het risico van de zaak over.

- Het werk geldt als opgeleverd wanneer Oprachtnemer heeft medegedeeld dat het werk gereed is voor oplevering en Oprachtgever het werk heeft aanvaard. Ter gelegenheid van de oplevering wordt een door beide partijen te ondertekenen opleveringsrapport opgemaakt. Een door Oprachtgever geconstateerde tekortkoming die door Oprachtnemer niet wordt erkend, wordt in het opleveringsrapport als zodanig vermeld.
- Indien Oprachtnemer heeft medegedeeld dat het werk voor oplevering gereed is en Oprachtgever niet binnen 8 dagen daarna laat weten of hij het werk al dan niet aanvaardt, geldt het werk als opgeleverd.
- Indien Oprachtgever het werk in gebruik neemt, geldt het werk als opgeleverd.
- Vanaf de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van Oprachtgever.
- Indien Oprachtgever het werk afkeurt, dient hij dat schriftelijk te doen onder vermelding van de gebreken die de reden voor afkeuring zijn. Kleine gebreken, die gevoeglijk in de onderhoudstermijn hersteld kunnen worden, zullen geen reden tot afkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
- Indien partijen vaststellen dat gelet op de aard of omvang van de tekortkoming in redelijkheid niet van oplevering kan worden gesproken, zal Oprachtnemer na overleg met Oprachtgever een nieuwe datum noemen waarop het werk gereed zal zijn voor oplevering.
- Door Oprachtnemer erkende tekortkoming worden zo spoedig mogelijk hersteld.
- Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, gaat een onderhoudstermijn van 30 dagen in.

Artikel 12: Eigendomsvoorbehoud

- De door Oprachtnemer geleverde zaken of in het werk toegepaste materialen blijven eigendom van Oprachtnemer totdat Oprachtgever aan zijn (betalings)verplichtingen die voortvloeien uit de Overeenkomst heeft voldaan.
- Dit eigendomsvoorbehoud strekt zich ook uit over door Oprachtgever reeds betaalde zaken/materialen indien en voor zover door Oprachtgever andere, ook later geleverde, zaken/materialen onbetaald blijven.

Artikel 13: Overmacht

- Onverminderd het bepaalde in artikel 6:75 BW zullen als overmacht gelden omstandigheden buiten wil of het toedoen van Oprachtnemer, welke van dien aard zijn, dat naleving of verdere naleving van de Overeenkomst redelijkerwijs niet van Oprachtnemer kan worden verlangd.
- In geval van overmacht komen de extra kosten voor rekening van Oprachtgever. Hiervoor is wel vereist dat de kosten niet aan Oprachtnemer kunnen worden toegerekend.

Artikel 14: In gebreke blijven van Oprachtgever

- Indien Oprachtgever met de betaling van hetgeen hij ingevalge de Overeenkomst aan Oprachtnemer verschuldigd is in gebreke blijft, is hij daarover met ingang van de vervalddag de wettelijke handelsrente verschuldigd. Indien na verloop van 14 dagen na de vervalddag nog geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt het in de voorgaande zin bedoelde rentepercentage met 2 verhoogd.
- Oprachtnemer is gemachtigd de zaken en documenten, welke zij uit welke hoofde dan ook van Oprachtgever onder zich heeft of zal verkrijgen, achter te houden totdat al hetgeen Oprachtgever aan Oprachtnemer verschuldigd is, zal zijn voldaan.
- Indien Oprachtgever niet tijdig betaalt, is Oprachtnemer gerechtigd tot invordering van het verschuldigde over te gaan, mits hij Oprachtgever schriftelijk of elektronisch heeft aangemaand om alsnog binnen 14 dagen te betalen en die betaling is uitgebleven. Indien Oprachtnemer tot invordering overgaat, zijn de daaraan verbonden buitengerechtigde kosten voor rekening van Oprachtgever, mits de hoogte hiervan in de aanmaning is vermeld. Oprachtnemer is gerechtigd hiervoor in rekening te brengen het bedrag conform het Besluit vergoeding voor buitengerechtigde incassokosten.
- Indien Oprachtgever hetgeen Oprachtnemer

volgens de Overeenkomst toekomt, niet of niet tijdig betaald, of Oprachtnemer gegronde redenen heeft om aan te nemen dat Oprachtgever het Oprachtnemer toekomende niet of niet tijdig zal betalen, is Oprachtnemer gerechtigd om van Oprachtgever genoegzame zekerheid te verlangen.

5. Indien Oprachtgever enige op hem rustende verplichting niet nakomt, is Oprachtnemer gerechtigd het werk te schorsen tot het moment waarop Oprachtgever deze verplichting is nagekomen, mits Oprachtnemer Oprachtgever vooraf schriftelijk of elektronisch op deze gevolgen van het niet-nakomen heeft gewezen. Het in de vorige zin bepaalde laat onverlet het recht van Oprachtnemer op vergoeding van schade, kosten en rente.
6. Indien ten laste van Oprachtgever door een derde enig rechtmatig beslag wordt gelegd, tenzij dit beslag binnen een maand, al dan niet tegen zekerheidstelling, wordt opgeheven, is Oprachtnemer gerechtigd zonder nadere aanmaning het werk te schorsen, dan wel in het werk in onvoltooide staat te beëindigen.
7. Indien op grond van dit artikel sprake is van schorsing, is het bepaalde in artikel 17 van toepassing.

Artikel 15: In gebreke blijven Oprachtnemer

1. Indien Oprachtnemer zijn verplichtingen ter zake van de aanvang of de voortzetting van het werk niet nakomt en Oprachtgever hem in verband daarmee wenst aan te manen, zal Oprachtgever hem schriftelijk of elektronisch aanmanen om zo spoedig mogelijk de uitvoering van het werk aan te vangen of voort te zetten.
2. Oprachtgever is bevoegd het werk door een derde te doen uitvoeren of voortzetten, indien Oprachtnemer na verloop van de in de aanmaning vermelde termijn in gebreke blijft mits de ernst van de tekortkoming dit rechtvaardigt en onder voorwaarde dat Oprachtgever zulks in de aanmaning heeft vermeld. In dat geval heeft Oprachtgever recht op vergoeding van de uit het in gebreke blijven van Oprachtnemer voortvloeiende schade en kosten.
3. Oprachtgever zorgt ervoor, dat de kosten die voor Oprachtnemer voortvloeien uit de toepassing van het vorige lid, binnen redelijke grenzen blijven.

Artikel 16: Opschorting van de betaling

Indien het uitgevoerde werk niet voldoet aan de overeenkomst heeft Oprachtgever het recht de betaling geheel of gedeeltelijk op te schorten. Het met de opschorting gemoeide bedrag dient in redelijke verhouding te staan tot de tekortkoming. Oprachtgever meldt schriftelijk de opschorting en de reden daarvan aan Oprachtnemer

Artikel 17: Schorsing en opzegging

1. Oprachtgever is bevoegd de uitvoering van het werk geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen die Oprachtnemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, en schade die Oprachtnemer ten gevolge van de schorsing lijdt, worden door Oprachtgever aan Oprachtnemer vergoed.
2. Indien gedurende de schorsing schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor de rekening van Oprachtnemer, mits hij Oprachtgever tevoren schriftelijk of elektronisch heeft gewezen op dit aan de schorsing verbonden gevolg.
3. Indien de schorsing langer dan 14 dagen duurt, kan Oprachtnemer bovendien vorderen, dat hem een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk wordt gedaan. Daarbij wordt rekening gehouden met op het werk aangevoerde, nog niet verwerkte maar wel reeds door Oprachtnemer betaalde bouwstoffen.
4. Indien de schorsing van het werk langer dan een maand duurt, is Oprachtnemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. In dat geval dient Overeenkomstig het volgende lid te worden afgerekend.
5. Oprachtgever is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Oprachtnemer heeft in dat geval recht op de aannemingsom, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. Oprachtnemer is gerechtigd om in plaats van voorgaande

aanspraak 10% van de waarde van het niet uitgevoerde deel van het werk in rekening te brengen. Oprachtnemer zendt Oprachtgever een gespecificeerde eindafrekening van hetgeen Oprachtgever ingevolge de opzegging verschuldigd is.

Artikel 18: Aansprakelijkheid Oprachtgever

1. Oprachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de door of namens hem verstrekte gegevens.
2. Verschillen tussen de tijdens de uitvoering blijvende toestand van bestaande gebouwen, werken en terreinen enerzijds en de toestand die Oprachtnemer redelijkerwijs had mogen verwachten, geven Oprachtnemer recht op vergoeding van de daaruit voortvloeiende kosten.
3. Indien na de toetstandkoming van de Overeenkomst blijkt dat het bouwterrein verontreinigd is of de uit het werk komende bouwstoffen verontreinigd zijn, is Oprachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen.
4. Oprachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed, die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
5. Oprachtgever is aansprakelijk voor schade die wordt veroorzaakt door bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen welke door of namens hem ter beschikking zijn gesteld of voorgeschreven en naar hun aard ongeschikt blijken te zijn voor het doel waarvoor zij volgens de Overeenkomst bestemd zijn.
6. Indien Oprachtgever een onderaannemer of leverancier heeft voorgeschreven, en deze niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert, komen de gevolgen hiervan voor rekening van Oprachtgever.
7. Oprachtgever is aansprakelijk voor schade aan het werk en de schade en vertraging die Oprachtnemer lijdt als gevolg van door Oprachtgever of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
8. De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege die na de dag van de offerte in werking treden, komen voor rekening van Oprachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat Oprachtnemer die gevolgen reeds op de dag van de offerte had kunnen voorzien.
9. Indien is vereist dat er een dossier aan het bevoegd gezag wordt verstrekt, voordat het werk in gebruik mag worden genomen, is Oprachtgever verantwoordelijk voor het maken, bijhouden en tijdig aanleveren van dit dossier met de juiste inhoud.

Artikel 19: Aansprakelijkheid Oprachtnemer

19.1 Ontwerpaansprakelijkheid

1. In geval van tekortkomingen in het ontwerp, is Oprachtnemer hiervoor slechts aansprakelijk voor zover deze tekortkomingen hem kunnen worden toegerekend.
2. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

19.2 Aansprakelijkheid tijdens de uitvoering van het werk

1. Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor verantwoordelijkheid van Oprachtnemer met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk is opgeleverd of als opgeleverd geldt.
2. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet is Oprachtnemer aansprakelijk voor schade aan het werk, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan Oprachtnemer in verband met de aard van het werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
3. Oprachtnemer is aansprakelijk voor schade aan andere werken en eigendommen van Oprachtgever voor zover deze door de uitvoering

van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van Oprachtnemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.

4. Oprachtnemer vrijwaart Oprachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van Oprachtnemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
5. Oprachtnemer is nimmer aansprakelijk voor het zoekraken dan wel beschadigen van materiaal of materieel indien dit aan Oprachtgever toe te rekenen is.

19.3 Aansprakelijkheid na oplevering

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is Oprachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.
2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:
 - a) dat in de onderhoudstermijn aan het licht is gekomen en dat redelijkerwijs niet bij oplevering door Oprachtgever onderkend had kunnen worden, tenzij Oprachtnemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moet worden toegeschreven aan een omstandigheid die aan Oprachtgever kan worden toegerekend;
 - b) dat na afloop van de onderhoudstermijn aan het licht is gekomen, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door Oprachtgever onderkend had kunnen worden en waarvan Oprachtgever aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moet worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan Oprachtnemer kan worden toegerekend.
3. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub a bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van twee jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.
4. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub b bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Ingeval het in het in lid 2 sub b bedoelde gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van tien jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten, dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.

19.4 Overige bepalingen

1. Oprachtgever is in de gevallen als voorzien in de artikelen 19.1 t/m 19.3 verplicht Oprachtnemer van het gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling te doen en, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is, Oprachtnemer gelegenheid te geven binnen een redelijke termijn voor diens rekening toerekenbare tekortkomingen en/of gebreken, waarvoor Oprachtnemer aansprakelijk is, te herstellen/op te heffen.
2. Indien de kosten van herstel voor een gebrek of van het opheffen van een tekortkoming waarvoor Oprachtnemer aansprakelijk is niet in redelijke verhouding staan tot het belang van Oprachtgever bij herstel, mag Oprachtnemer in plaats van herstel volstaan met het uitkeren van een redelijke schadevergoeding aan Oprachtgever. Het voorgaande geldt ook als de kosten niet in verhouding staan tot de aanneemsom van Oprachtnemer.
3. De aansprakelijkheid van Oprachtnemer op grond van artikel 19.1 is beperkt tot het voor het verrichten van de ontwerpwerkzaamheden overeengekomen bedrag. Indien geen bedrag is overeengekomen, is de aansprakelijkheid van Oprachtnemer beperkt tot 5% van de aanneemsom.
4. De aansprakelijkheid van Oprachtnemer op grond van artikelen 19.2 en 19.3 is in geval van toerekenbare indirecte schade beperkt tot een bedrag gelijk aan 5% van de aanneemsom. Als een door Oprachtnemer afgesloten bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering dekking biedt

voor een hoger bedrag, is deze aansprakelijk gemaximaliseerd tot het uit te keren bedrag. Onder indirecte schade wordt onder andere verstaan: bedrijfsschade, productverlies, omzet en/of winstderving, waardevermindering van producten en kosten die met de uitvoering van het werk gemoeid zouden zijn als de werkzaamheden van aanvang af goed zouden zijn uitgevoerd.

5. De uit de artikelen 19.1 tot en met 19.3 voortvloeiende beperkingen van de aansprakelijkheid vinden geen toepassing indien de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van Opdrachtnemer.

Artikel 20: Verzekering

Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, is Opdrachtnemer medeverzekerd op een door Opdrachtgever ten behoeve van het werk afgesloten Construction All Risks (C.A.R.)-verzekering, waarvan de voorwaarden voor Opdrachtnemer op diens verzoek bij Opdrachtgever ter inzage liggen

Artikel 21: Verbod van overdracht en verpanding

1. De vorderingen die Opdrachtgever op grond van de Overeenkomst heeft of zal verkrijgen zijn zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer niet overdraagbaar of verpandbaar.
2. Dit verbod is een beding in de zin van artikel 3:83 lid 2 BW en heeft goederenrechtelijke werking.

Artikel 22: Ontbinding

1. Opdrachtnemer heeft het recht om de Overeenkomst zonder schriftelijke ingebrekestelling te ontbinden, zonder tot schadevergoeding gehouden te zijn op het moment dat:
 - a) sprake is van (een aanvraag tot): (I) faillissement, (II) surseance van betaling, (III) (gedeeltelijke) liquidatie van Opdrachtgever;
 - b) Opdrachtgever (onderdelen van) zijn onderneming of de zeggenschap daarover geheel of gedeeltelijk overdraagt, zijn onderneming stilligt of de bedrijfsuitoefening geheel of gedeeltelijk staakt;
 - c) een overmacht situatie een maand lang aanhoudt en Opdrachtgever hierdoor niet zijn verplichtingen kan nakomen die zijn neergelegd in de Overeenkomst;
 - d) Opdrachtgever tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen op grond van de Overeenkomst of op het moment dat Opdrachtnemer een gegronde reden heeft om te vrezen dat Opdrachtgever te kort zal schieten in de nakoming van zijn verplichtingen.
2. Partijen sluiten de toepasselijkheid van artikel 6:271 BW uit. Indien een situatie als bedoeld in het eerste lid zich voordoet, heeft Opdrachtnemer recht op de aanneemsom inclusief meerwerk c.q. wijziging en prijsverhoging conform artikel 3.5, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de ontbinding heeft moeten maken en verminderd met de door Opdrachtnemer bespaarde kosten als gevolg van het niet volledig voltooien van de opdracht.
3. Naast het recht om de Overeenkomst te ontbinden, heeft Opdrachtnemer, in geval van een tekortkoming in de nakoming aan de zijde van Opdrachtgever, ook recht op vergoeding van de geleden en te lijden schade. Hiervoor is in beginsel geen ingebrekestelling vereist. Een ingebrekestelling is slechts dan vereist indien voor Opdrachtnemer aannemelijk is dat Opdrachtgever binnen redelijke termijn alsnog zijn verplichtingen kan nakomen.

Artikel 23: Geschillen en toepasselijk recht

1. Alle geschillen, welke ook – waaronder begrepen die, welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van deze aannemingsovereenkomst of van overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer mochten ontstaan, worden beslecht bij wege van arbitrage door de Raad van Arbitrage voor de Bouw overeenkomstig de regelen beschreven in het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals dit drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luidt, behoudens voor zover op grond van de volgende leden een andere wijze van geschillenbeslechting geldt.
2. Partijen doen uitdrukkelijk afstand van hun recht de tussenkomen van de gewone rechter in te roepen.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan

Opdrachtnemer er ook voor kiezen om een geschil dat tot de competentie van de kantonrechter behoort, aan de bevoegde kantonrechter voor te leggen.

4. Op de Overeenkomst van aanneming van werk en/of leveranties of op de overeenkomsten tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer die daarvan een uitvloeisel zijn, is Nederlands recht van toepassing.